

נזילה גסה

הללויה. ניצחון כביר לדיפלומטיה הישראלית. הצלחה היסטורית של אלון-דיין-אבן. נותנים לנו את הרשות לצאת בשלום מאפריקה. נותנים לנו את הרשות לנטוש את הגדה המיוצרת של תעלת-סואץ. מרשים לנו לסגת. לפי שעה, רק עד המיתלה ור הגידי.

מרוצנו, ביוזמתנו, ולפתוח בצורה זו דף חדש ביחסינו עם העולם הערבי. השבוע לא פתחנו שום דף חדש. הרמטכ"ל המצרי אף לא הסכים להצטלם בחברת הרמטכ"ל הישראלי. הסדר שהושג לא בא כתוצאה מהידברות בין הצדדים. הוא בא כתוצאה מלחץ אמריקאי שאי-אפשר היה לעמוד נגדו. זוהי אמת.

לכן היה מצחיק לשמוע את משה דיין בטלוויזיה פותח בדברי שירה על רצון השלום המצרי, ומתמוגג לנוכח שאיפת ה" עם המצרי ונשיאו לבנות חיים טובים יר תר.

כל זה נכון, ביסודו. אבל זה היה נכון באותה מידה לפני ארבע שנים, כאשר הציע גמאל עבדאלנאצר הסדר מרחיק לכת, ודיבר על כינון יחסים עם ישראל. זה היה בוודאי נכון לפני שנה, כאשר הציע סאדאת את פתיחת התעלה.

הצרה היא שאדם כמו דיין משקר גם כשהוא דובר אמת.

הוא משקר — מפני שהוא משתמש בדבר-אמת כטכסיס גרידא, כדי להתגונן בפני הביקורת של אריק שרון. בשיחות פרטיות אומר דיין גם בימים אלה את ההיפך, וחווה מילחמות, שזאות ואסונות.

תעלה ולהיאחז בגדה המיוצרת, השתנו העובדות בשטח. המעשה הצבאי הזה הפך עיל את המכונה המדינית, המכריחה אותנו עכשיו לסגת.

עובדה זו טושטשה עליידי המכה הנגדית הישראלית, שהביאה את צה"ל ל"אפריקה". ניצחון צבאי זה ריכך את תחור שתי-המפלגה, ועור לציבור להתעלם ממשמעות הדבר שקרה. **אולם נוכחותנו באפריקה היא רק אפיוזורה. נוכחות הצבא המצרי בי קו ברילב היא עובדה מכרעת.** המצב הבינלאומי הוא שקבע בשני הי מיקרים.

אריק שרון אומר שנוכחותנו מ מערב לתעלה היא "קלף", המאפשר לנו "לאיים" על קאהיר.

האוהל בשעת החתימה: להתחר או להמשיך?

השאלה הגדולה היא, כמובן: מה הלאה? לאן מוביל ההסכם הזה? למרות שהסכם זה נכפה עלינו עליידי קסינג'ר, ניתן לנצלו כדי להתקדם לקראת שלום אמיתי.

ההסדר הוא, ביסודו, טוב. הוא יוצר רגיעה צבאית. הוא מונע תקרי יות. הוא מאפשר לכל הצדדים להתמסר לפיתרון הבעיות היסודיות, ללא לחץ צבאי מיידי.

שוב יש הודמנות ליוזמת-שלום ישראלית גדולה. שוב ניתן ליטול את היוזמה לדינו, לגבש ולהציע פיתרונות מרחיקי לכת לבעיות הגדולות — הגבולות, סידורי הביטחון, מהות השלום והיישות הפלסטינית.

ישנה הודמנות כזאת. אולי בפעם האחרונה ישנה.

אולם אין כימעט כל אפשרות לי נצלה, כגול התנאים השוררים בי ישראל עצמה, מאוניהכוחות הפרי לטי החדש, והרכב הכנסת והי ממשלה.

סביר יותר להניח שהממשלה הבאה תנהג בדיוק כמו הממשלה הקודמת. היא תנסה להתחר בקו החדש, תרתי משמע.

הקו החדש מעניק אשלייה של ביטחון. לא יהיה איום צבאי ישיר. לא תהיינה תקריות. חיל-האוו"ם יחצוץ בין הכוחות. **אבל המצרים מתוויחסים אל הפי דר זה כאל הנסיגה הראשונה של צה"ל. ואילו ממשלת ישראל תשתדל להבטיח שתהיה זאת הי הנסיגה האחרונה.**

איוו משתי התקוות תתאמת? **הדבר יהיה תלוי בהנרי קסיני**

כלומר: בעוצמת הלחץ האמריקאי, בי יחסי ושינגטון-מוסקבה, ואולי אפילו בי גורלו האישי של הנשיא ניקסון.

אם ימשיך קסינג'ר בדרכו באותו מרץ עצום, כשמאחוריו אותו כוח עצום, הרי אחון הסדר כפוי ראשון זה יבואו הסדרים כפויים נוספים. עד להסדר-שלום כולל, שי יהיה גם הוא כפוי.

אם לא, ישתרר שוב קיפאון. וי קיפאון כזה פירושו: המילחמה הי כאה.

זה מצדצי יפה, אבל אין לזה שום קשר עם המציאות העולמית.

נוכחותנו באפריקה אינה מאיימת על איש — מפני שברור כי התווזה הקלה ב" יותר של צה"ל לעבר קאהיר תגרום להתי ערבות סובייטית מאסיבית. אפילו ניתוק הארמיה השלישית יהיה חסרי-ערך, בגלל אותה סיבה. די היה באולטימטום סובייטי קטנטן, כדי להבטיח לארמיה את האספקה הדרושה.

הציית התענה מערבה היתה דרושה כדי להשיג הפסקת-אש בי תנאים סבירים. אבל כאותו רגע נכנסו למלכודת פוליטית.

הכניסה לאפריקה יצרה מצב שהיה כה טעון חומרי-נפץ, עד שלא היה מנוס מ" התערבות בינלאומית.

בדרכנו על אדמת אפריקה, הוצאנו את המילחמה מידי ישראל ומצריים. ומסרנו אותה בידי ארצות-הברית וברית-המועצות. **צה"ל בא לאפריקה, וקסינג'ר בא למיזרח-התיכון.**

ההסדר שהושג השבוע הוא הסדר הכפוי. הנרי קסינג'ר כפה אותו על ממשלת ישראל.

לפני חצי שנה יכולנו להגיע להסדר זה

לא נראה לה טוב יותר מאשר הישיבה על גדת-התעלה. **וכך הגענו למילחמה.**

המילחמה פרצה, וצה"ל הופתע. מפני שמנהיגי ישראל לא הבינו כמה אמיתות יסודיות. **הם לא הבינו את החשיבות הי רגשית המכרעת שיש לתעלת-סואץ בתודעת העם המצרי.**

מי שסבר שהעם המצרי ישלים אי-פעם עם נוכחות צה"ל על גדת-התעלה, היה בור. למרבה הצער, שלטו הבורים בממשלת ישראל.

הם לא הבינו שנוכחותנו ליד התעלה תהפוך את המילחמה לבלתי-נמנעת, ושי מילחמה זו לא תישאר בגדר עימות ישר-אלי-מצרי, מפני שברית-המועצות תחוש לעזרת מצריים. הם לא הבינו גם שבעיקר

צריכים לקרוא לילד הזה בשמו. זהו הסכם של נסיגה.

בקצה אחד של האימפריה היהודית, שקמה במילחמת ששת הי ימים, אנחנו נסוגים.

אצלנו הפכה המילה "נסיגה" למילה פור-נוגראפית. אסור להוכיר אותה. צריכים לי-מצוא לה תחליפים בלשניים, כמו לכל מילה פורנוגראפית אחרת. לכן מדברים על "הפך-דת כוחות", על "קיצור קווים", על "הפי טל קו חדש", על "קיצור דרכי האספקה", על "הקלת הנטל", וכיוצא באלה ביטויים, נכונים וכוזבים, שעיקר יעודם הוא למנוע את הצורך לדבר על נסיגה.

אולם בעברית, כמו בכל שפה אחרת, יש משמעות מדויקת למילים. כאשר צה"ל מתרחק מגבולות המדינה, הוא "מתקדם". כאשר צה"ל חוזר ומתקרב לגבולות המדינה, הוא "נסוג".

ההסכם שהושג השבוע הוא הפי כם של נסיגה. אסור למשמש זאת, כי ההכרה בעובדות היא חיונית להיגיונה הנפשית שלנו, ולקביעת המדיניות הלאומית בהמשך הדרך.

המסקנה הראשונה הנובעת מהכר רת העובדות היא זו:

ניתן היה להשיג את אותו ההסכם עצמו לפני המילחמה.

לפני שנהרגו אלפי הבחורים הי יקרים, שרבים מהם נפלו על החוץ לות האדה הנפשית שלנו, ולקביעת עובדות.

כל הרעיונות, הכלולים בהסכם החדש, הם רעיונות ישרים. דיברנו עליהם, התי ונחנו עליהם, רבנו עליהם, לפני האסון של יום-הכיפורים.

ידענו אז, ואמרנו זאת אז, שהמצרים מוכנים להסדר-ביניים, בתנאים שסוכמו עתה.

אמרנו שכדאי לנצל את ההודמנות וליזום מצדנו סידור כזה. אמרנו שפתיחת תעלת-סואץ תהווה צעד חשוב למניעת מילחמה ולקירוב השלום. אמרנו שהמשך ההיאחזות בגדת-התעלה תביא בהכרח למילחמה. ל" התערבות המעצמות, ולנסיגה.

על כך השיבו לנו ראשי המדינה שאנחנו תבושתנים, רכיילכב, חסרי גאווה יהודית, והכוחמיריים גם הסיפוי שאנחנו סוכני נאצר (ואחר כך סאדאת).

כי החזקת קו התעלה, כך אמרו, היא חיונית להגנת סיני, ותחזקת סיני היא חיונית להגנת המדינה עצמה.

כל יתור, כך אמרו, מוזמן וקופנות חדי שה יהיו המצרים. אינם רוצים בשלום עם ישראל. הם רוצים להשמידנו. ומכיוון שי אינם יכולים להשמידנו בבת אחת, הם מתכוונים לעשות זאת בשלבים. השלב ה ראשון הוא הרחקתנו מן התעלה, קריהיבט חוץ האידיאלי.

מחיים ברילב עד אריק שרון היו הכל מאוחרים בדעה שיש להישאר על גדת-התעלה. גם מחייבי קו ברילב וגם שולליו היו תמימי-דעים על כך. במידה שהיה יוכוח, הוא נגע לשיטה הנכונה לתחזקת קו זה — באמצעות ביצורים ניחיים או כוחות יידיים.

אמנם, כאשר הציע אנואר אל-סאדאת "ההסכם-ביניים" לנסיגה חלקית ולפתיחת ה תעלה, לא אמרה ממשלת ישראל "לא". היא נקטה מאקטיקה מחוכמת יותר. היא העמידה פנים כאילו מוכנה היא לדבר על הרעיון. אבל היא השתדלה, על פי השיטה הבדוקה, לטרמד אותו — כי שום הסדר